

Sociální činnost v rámci metodistického hnutí

V osmnáctém století značnou část obyvatelstva v Anglii tvořili chudí a málo majetní lidé, často bez vzdělání. Stěhovali se za prací do průmyslových center, kde žili v okrajových čtvrtích. Nedostatek zdravotní péče, špatná výživa a špatné hygienické návyky způsobovaly vysokou úmrtnost obyvatelstva. Církevní charita byla založena na parochiálním systému, školy se dělily na veřejné a soukromé; největším zřizovatelem škol byla státní církev, ale i jiné církve (kvakeři, presbyteriáni) zakládají v tomto období školy. Ke kvalitnímu vzdělání měl přístup velmi úzký kruh dětí majetných rodičů. Základní vědomosti mohly chudobné děti získat v dobročinných školách, které bezplatně zřizovala například Společnost pro šíření křesťanských znalostí.

Konkrétní kroky pro zmírnění důsledků nepříznivé hospodářské situace: 1795-1834 (Speenhamland Law) - chudí dostanou podporu z daní, která vyrovná příjem do takové výše, která bude přijatelná pro jejich rodiny. Suma byla odvozena z počtu dětí a ceny za chléb v místě.

Panoval všeobecný názor, že chudoba je důsledkem vlastního zavinění nebo je znamením Božího trestu. Proto dlouho nikdo neuvažoval o možnosti jisté změny v sociální struktuře.

Běžným byl obchod s otroky (a to již od poloviny 16. století; výnosy z tohoto obchodu byly obrovské) stejně jako katastrofální situace ve věznicích (trestní právo bylo tvrdé; mnohé delikty se trestaly smrtí, a to i obyčejná krádež chleba; byly dlouhé lhůty na proces; vězeňští dozorcí nedostávali plat a vydírali své vězně, aby jim platili za mnohé úlevy nebo zboží; hygienické podmínky ve věznicích byly katastrofální apod.).

Sociální aktivity členů Svatého klubu

Skupinka mladých studentů Oxfordu, kteří se scházeli nad studiem Písma, duchovní klasické literatury a pěstovali zbožný život. Členem se záhy stal John Wesley, dalšími byli například Charles

Wesley, William Morgan a Robert Kirkham. Jejich aktivity se začaly rozšiřovat a nabývaly sociální charakter. Hlavní ideou byla myšlenka následování Krista ve všech oblastech lidského života.

Rozdělení sociálních aktivit: ve věznicích, chudých rodinách, chudobincích a školách pro zanedbané děti.

Průkopníkem těchto sociálních aktivit byl: William Morgan (1712-1732), jeho pokračovatelem byl Silas Told (1711- 1778).

Ve věznicích mohli působit se souhlasem státních a církevních úřadů. Podstata jejich práce s vězni: kázání a pastorační péče; výuka psaní a čtení. Zabezpečovali vězňům obhájce. Vypomáhali rodinám vězňů.

Navštěvovali chudé rodiny alespoň jednou týdně, poskytovali pastorační péči, vyučování; donášeli ošacení a léky, vyučovali děti.

Pro zajištění péče v chudobincích byl zřízen speciální fond, do kterého přispívali členové klubu a jejich blízcí.

Zřídili i školu pro zanedbané děti a na jejím vzniku se pravděpodobně podílel velkou měrou i John Wesley. Platil ze svých prostředků učitelku a sám také vyučoval biblické dějiny.

Praktická pomoc chudým:

John Wesley neviděl potřebné pouze jako příjemce milodarů a zdůrazňoval, že odstranění chudoby patří mezi pravé křesťanské úkoly!!!

- Týdenní sbírky (peníze, šaty, léky, potraviny...).
- Chudí členové hnutí se prokazovali lístkem, aby získali pomoc.
- Poskytování základní zdravotnické péče (poprvé Londýn, Bristol, 1746-1747); ve svých počátcích nedostačovala, a proto sám Wesley mnohdy léčil a předepisoval léky. Vydal dokonce lékařskou příručku *Primitive Physic*. Wesley je také považován za průkopníka bezplatných klinik a lékáren v Anglii. Tyto služby byly poskytovány všem potřebným bez ohledu na konfesi. Postupně tato služba překročila hranice metodistické církve a stala se součástí všeobecné lékařské péče státu o své občany.

- Poskytování půjček ze zřízeného fondu (bezúročně na čtvrt roku a částka se lineárně navyšovala) a pomoc při zprostředkování práce (Wesley dokonce místa i zřizoval). Tyto aktivity pomáhaly jedinci začleňovat se do společnosti a měly i preventivní charakter.

Zakládání škol a pedagogická činnost

Určeno: a) chudým, b) metodistům.

Metodisté přispěli k vydání státního zákona roku 1870, který zabezpečoval všeobecné základní školní vzdělávání.

Hlavní motiv vzdělávací činnosti metodistů byl nábožensko-humánní. Zodpovědnost metodistů za výchovu byla důležitá, a podobné nasazení nenajdeme v jiném křesťanském společenství.

První metodistické školy: Kingswood(1738), Bristol (1739), Londýn (1739), Newcastli upon Tyne.

Vyučování bylo bezplatné.

Wesley školy kontroloval, sám i učil, vypracovával učební osnovy, psal učebnice, zabezpečoval chod škol,

Byly zakládány i nedělní školy a o jejich rozšíření se zasloužil Robert Raikes. V čele hnutí nedělních škol stála Hanna Ballová, která roku 1769 založila první nedělní školu - High Wycombe. Škola poskytovala základní vzdělání všem dětem bez rozdílu.

Zakládání škol a vzdělávání dětí nebylo jejich jedinou pedagogickou činností. Už od počátku sociálních aktivit se věnovali i vzdělávání dospělých (speciální kurzy, distribuce literatury, skupinkové vzdělávání; nedělní školy).

Úsilí o zrušení otroctví

Zásluhy o zrušení otroctví se sice připisují Williamovi Wilberforceovi, který nebyl metodistou, ale velký díl přísluší i jím. Byl to především John Wesley, který podporoval aktivity směřující k odstranění otroctví a nehumánnímu zacházení. Informoval veřejnost o negativních vlivech obchodu s lidmi. V roce 1784 byli metodisté vyzváni, aby se nezúčastňovali tohoto

obchodu a propustili otroky. Otroctví bylo však zrušeno v Anglii včetně kolonií až roku 1833.

Péče o vězně a vězeňská reforma

Iniciátorem této aktivity byl zmíněný Morgan, který roku 1730 poprvé navštívil vězně, kterému svědčil o Kristu. Morgan zemřel poměrně mladý, ale péče o vězně se stala pevnou součástí sociální praxe metodistů. Rozvinul ji Silas Told, který obcházel věznice, doprovázel odsouzence na smrt, postaral se i o jejich těla a důstojně je nechal pochovat. Pomáhal pozůstalým. Od roku 1743 byla návštěva vězňů zahrnuta do Všeobecných pravidel společenství, kterými se metodisté řídili při své sociální a misijní službě. Vězeňská služba se stala od roku 1778 závaznou pro metodistické kazatele.